

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Nr. 6080/15.10.2025

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri (b436/23.09.2025)

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri (b436/23.09.2025)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 15.10.2025, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **FAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarele **observații**:

- textul propus la art. 4 majorează pedepsele pentru deținerea unei cantități de până la 1 gram de droguri de risc de la 3 luni – 2 ani (sau amendă, conform legislației actuale) la 6 luni – 3 ani, fără alternativă la amendă și fără posibilitatea suspendării executării pedepsei. În cazul drogurilor de mare risc, pedeapsa devine între 1 și 5 ani. În același timp, prin noul articol 15¹, se interzice expres aplicarea oricărei măsuri de clemență (renunțare, amânare, suspendare sub supraveghere) inclusiv

pentru consumul propriu, chiar și în situația în care persoana se află deja într-un program terapeutic. Această modificare echivalează cu o încarcerare automată pentru fapte minore, fără a permite instanțelor să individualizeze sancțiunea în funcție de context, grad de pericol social și comportament ulterior;

- soluția legislativă vizează creșterea limitelor de pedeapsă pentru infracțiunile prevăzute de Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri și sancționarea cumpărării sau deținerii de droguri pentru consum propriu, de la cantitatea (determinată aleatoriu) de 1 gram, în același timp în care dezincriminează (prin modificarea tezei art. 4 alin. (1) al Legii nr. 143/2000 și, deci, a elementelor constitutive ale infracțiunii) din „cultivarea, producerea, fabricarea, experimentarea, extragerea, prepararea, transformarea” drogurilor pentru același consum, această opțiune legislativă nefiind motivată de inițiatori;
- propunerea de modificare a art. 4 din legea amintită nu va ajuta la combaterea criminalității, ci o va stimula, prin crearea unui cadru legal care relativizează gravitatea acestor fapte și transmite un mesaj de toleranță față de comportamentele ilicite. În loc să reducă fenomenul, o astfel de măsură ar submina eforturile de prevenție, educație și tratament;
- pe de o parte, inițiatorii stabilesc un prag cantitativ pentru incriminare care, în practică, raportat la diverse tipuri de droguri, determină grade foarte diferite de pericol social (1 gram de cannabis e o cantitate nesemnificativă – două țigări –, în timp ce 1 gram de cocaină este mult – zece prize mici/medii), conducând la un dezechilibru în individualizarea atât a faptei, cât și a pedepsei, iar, pe de altă parte, expunerea de motive nu prezintă date care să susțină că privarea de libertate a consumatorilor conduce la scăderea consumului de droguri și la o bună integrare socială, în beneficiul inclusiv economic al societății, al consumatorilor, nici că riscul crescut presupus de limitele mai ridicate de pedeapsă este de natură să inhibe în mod eficient comportamentele neconforme în privința drogurilor;
- propunerea legislativă contravine principiilor unei politici moderne de sănătate publică și de reducere a riscurilor prin creșterea pedepselor pentru consumul propriu fără ca instanța să mai poată dispune măsuri alternative la detenție și incriminarea nedenunțării consumatorilor, consumatorul fiind echivalat cu traficanțul de droguri;
- creșterea limitelor de pedeapsă și încarcerarea inclusiv a consumatorilor de droguri nu este o măsură considerată ca eficientă în combaterea consumului, nu face parte din măsurile prevăzute în Strategia Națională în Domeniul Drogurilor 2022-2026,

nu compensează lipsurile naționale în privința sistemului de asistență integrată pentru consumatori și are efectul secundar al aglomerării spațiilor de deținere (al penitenciarelor), în privința cărora (inclusiv în ceea ce privește calitatea vieții) statul român este deficitar;

- propunerea legislativă conține numeroase deficiențe tehnice și de fundamentare, nefiind susținută de un studiu de impact asupra sistemului penitenciar și de o analiză a costurilor publice generate de încarcerarea persoanelor consumatoare, și ar putea avea drept consecințe negative creșterea stigmatizării, crearea de obstacole în accesul la tratament și supraaglomerarea penitenciarelor, fără efect real însă asupra traficului sau consumului;
- secțiunile privind organizarea centrelor de dezintoxicare și a programelor de tratament prevăd finanțarea „în limita fondurilor aprobate”, fără garanții bugetare minime. În lipsa acestor resurse, statul nu va putea asigura accesul efectiv la tratament, ceea ce face ca legea să funcționeze doar în registrul represiv;
- din perspectiva drepturilor fundamentale, propunerea legislativă încalcă principiul proporționalității sancțiunilor penale și dreptul la ocrotirea sănătății, consacrate de Constituția României. Prin criminalizarea comportamentelor de consum și prin blocarea mecanismelor de tratament alternativ, se înlocuiește politica de prevenție și reabilitare cu una de pedeapsă colectivă, fără distincție între traficant și consumator;
- propunerea legislativă introduce o abordare punitivă și disproporționată a consumului de droguri, în contradicție cu orientările politicilor europene și internaționale în domeniul sănătății publice și al reducerii riscurilor. Se introduc pedepse mai mari pentru consumul propriu, se elimină posibilitatea instanței de a dispune măsuri alternative la detenție și incriminează nedenunțarea consumatorilor, măsuri care contravin principiilor unei politici moderne de sănătate publică;
- în ansamblu, propunerea legislativă inversează logica politicilor antidrog moderne, consacrate de Organizația Mondială a Sănătății, ONU și Uniunea Europeană, care tratează consumul de substanțe ca pe o problemă de sănătate publică, nu ca pe o infracțiune. În majoritatea statelor europene, consumul propriu nu se mai sancționează cu închisoarea, ci se abordează prin consiliere, terapie, programe de substituție și reintegrare socială. Experiența acestor țări arată că măsurile punitive cresc stigmatizarea, împiedică accesul la tratament și duc la supraaglomerarea penitenciarelor, fără efect real asupra traficului sau consumului;
- practica din domeniul dreptului penal a demonstrat că nu mărirea exagerată a limitelor de pedeapsă este soluția eficientă pentru combaterea criminalității.

Eficiența luptei împotriva infracționalității depinde mai degrabă de certitudinea aplicării pedepsei și de funcționarea coerentă a instituțiilor de aplicare a legii decât de intensitatea sancțiunilor;

- politică penală bazată exclusiv pe înăsprirea pedepselor poate genera efecte contrare scopului său. Supraaglomerarea penitenciarelor, creșterea costurilor pentru sistemul de justiție și accentuarea recidivei sunt consecințe frecvent întâlnite în statele care au adoptat o abordare punitivă exagerată;
- în privința măririi limitelor speciale pentru infracțiunea de cumpărare sau deținere a drogurilor de risc și de mare risc, practica judiciară a demonstrat că înăsprirea pedepselor nu conduce la reducerea reală a consumului de substanțe interzise. Fenomenul dependenței are cauze complexe, medicale, psihologice și sociale, care nu pot fi combătute eficient prin mijloace punitive. În multe cazuri, sancțiunile penale severe duc la marginalizarea consumatorilor și la îngreunarea accesului acestora la tratament și reintegrare, ceea ce amplifică problema în loc să o rezolve.

Președinte,
Sterică FUDULEA